

DEO OPT. MAX. UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LUCÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUÆSTIO MEDICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS VII. DECEMBRIS.

M. CLAUDIO PUYLON, Doctore Medico, Præside.

An Catharsis in balneo?

UT morborum causæ antecedentes duæ, plethora & cacochymia, sic duo summa quæ illas summoveant & excindant remedium genera; venæ sectio & purgatio, cætera veniunt in subsidium & levioris sunt momenti. Plethora molis est sanguinæ aut sincerioris ejus partis, citra ullum qualitatis vitium, exuperantia; cacochymia impuri cujusque humoris & à naturali constitutione descendentis, tum in quantitate, cum in qualitate redundantia. Plethoram una tollit venæ sectio, cacochymiam, venæ sectio & purgatio: hinc utilis illa in omni fere morbo, hæc nonnunquam inutilis immo noxia, si forte perperam oggeratur aut naturæ repugnante: illa vitiosum humorem non sincerum, sed utili permixtum evacuat, hæc quod vitiosum est & qualitate peccans expurgat, utili relicto.

PURGATIO excrementitii humoris sive naturalis, sed copiosioris, sive præter naturalis quacunque copia congeratur, per alvum, aut per ventricululum evacuatio est, quam natura dum valet & sui juris est ac morbo superior, sola præstat; dum imbecilla, aut morbi pervicaciâ impedita, ope medicamentorum purgantium; non quod ipsa gignant impuros humores, aut quosvis eliciant promiscue, naturamve solum stimulent & irritent ipsos ut excernat, sed quod vitiosos humores fecernant ab utilibus, ob eam quam habent cum ipsis familiaritatem, secretos autem vis expultrix tanquam insensos foras exiguat & exturbet. In purgatione ars licet communem cum natura ponere videatur operam, solius tamen opus est naturæ, quæ, ejus quod insensum est, molitur exclusionem. Hæc intempestivè exhibita ægrotantes aut interimit, aut miserè vexat, ut quæ initio accessionum aut in vigore, in motione critica & principio acutorum, quanvis materia turgat, oggeritur; temporibus siquidem medicamenta valent, data tempore profunt, & data non apto tempore nocent.

EI qui purgationem exhibiturus est, unum maxime videndum, sitne præsentia indicantis, prohibentis absentia. Indicans princeps est virium robor, quod cum adfuerit viam munit expurgandis supervacaneis humoribus, crassioresque materias vel per meatus angustissimos sæpe deducit; quanto magis adjutum medicamento purgante felicius id præstabit, maxime si corpus præparatum fuerit convenienter, humor ad fluendum apparatus concoctione seu pepasmo, meatus per quos insensum humor deducendus, patentes sint & expediti. Fallit medentis expectationem & ægro sæpe perniciem affert, quæ crudis humoribus exhibetur, aut quæ aliò vocat humores, quam eò quo naturæ ductu feruntur & artis, tum quippe corpus graviter concutitur à medicamento, humores varie permiscuntur, molestæ torsiones inferuntur, & spiritus dissipatur, humores expurgandi, non in alvum viasque conferentes decurrunt, sed ruunt in diversum & ulterò citroquè concitati, vel in aliquam partem irruunt principem & repentinò sunt exitio, aut vires convellunt, quarum servandarum gratiâ omnis instituenda curatio, ne ægrum in vitæ discrimen adducas, cui consilium erat opitulari.

BALNEI usus frequens olim, nunc pene exolevit, quod tunc ad delicias & corporis pulchritudinem quæreretur, nunc ad valetudinem, ad quam vel conservandam vel instaurandam, non modo nihil confert, sed nocet plurimum, necessarius si desit apparatus, at paucis in domibus reperitur, ne in iis quidem in quibus meritoria extant balnea, ministrive quales esse decet, hic tamen ut adit, lædit plerumque balneum insuetos, plethoricos & eos quorum corpus crudis aut impuris scatet humoribus, quibus dura sunt aut tument præcordia. Iturus præterea in balneum cavere debet, ne ante, frigus aliquod expectetur, neve sub aquæ primo contactu summa cutis inhorrescat, quin & moderatè sese debet componere, silere, nec protinus à sorbitione aut potu balneum ingredi, nec statim à balneo, quanto minus in ipso, sorbere quicquam aut bibere.

BALNEUM aquæ dulcis cutis poros & cæca spiracula laxat & aperit & per ea sese insinuans, partes omnes, quas subit, emollit & rarefacit, earumque squalorem emendat & siccitatem; in iis si quid tenuis & fuliginosi recrementi, id omne discutit, aut ex imis prolecat in summas, crassiores humores incidit & extenuat, fufos & attenuatos ex intimis regionibus foras evocat, per insensiles corporis meatus; quin & alvi excrementa in corpus revellit universum & quæ per ventrem erant subducenda, in corporis revocat habitum; insensitos humores coctione præparatos & vi medicamenti purgantis secretos ab utilibus, quos natura per vias excluderet idoneas, in partes prolecat externas & contrarias iis ad quas trahit medicamentum purgans, sic humorum, quos prolecat purgatio, inclinationem & momentum retrahit, aut retardat, ut quæ ratione sub cane & ante canem, eadem in balneo difficiles & quæ ægrotum magna humorum perturbatione miserè fatigant, evadant purgationes.

Non ergo Catharsis in balneo.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Gabriel Dacquet.

M. Claudius Berger.

M. Claudius Bénéfiant.

M. Dominicus Farcy.

M. Guillelmus Petit.

M. Henricus Mahieu.

M. Ioannes Antonius Bourgaud.

M. Franciscus Landrieu.

M. Germanus Hurcau.

Proponebat Lutetiæ GERMANUS PREAUX, Parisinus, A. R. S. H. MDCLXXIII.